

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina, znaša:

Obe izdaji na leto . . . . . gl. 21—
Za samo večerno izdanje . . . . . 12—
Za pol leta, četrlet in na mesec razumno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvc., večerne številke po 4 nvc.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvc., izven Trsta po 1 nvc. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvc.

V edinosti je moč!

Oglast

se računajo po vrstah v petiti. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahteve, domači oglasti itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzobjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Praga 24. Prosvetovanje proti razveljavljanju jezikovnih naredeb se je nadaljevalo v raznih mestih tudi zadnje dni, ne da bi bilo prišlo do večih izgrediv.

Dunaj 24. (Zbornica poslancev.) Ministerski sedeži so malone prazni. Za Okuniewskim govori Hoffmann pl. Wellenhof.

Isti pravi, da se Nemci ne bojuje proti osebi sedanjega ministerskega predsednika nego proti zistemu. Nemcem da pristojna v Avstriji merodajni upliv. Ni res, da bi za Nemce razveljavljanje jezikovnih naredeb pomenilo veliko zmago. S tem so se vspostavile zopet stare razmere. Nemščina mora ostati posredovalni jezik. Govornika vladina izjava ni zadovoljila. Govornik in njegova stranka hočejo čakati, kako se stvari razvijejo.

Dr. Pergelt (nemška napredna stranka) hoče zvezo vseh Nemcev proti sovražnim navalom. Sila je naučila Nemce narodno misliti. Tudi katoliška ljudska stranka se ne bo mogla za dolgo odtegovati temu uplivu. Govornik misli, da bodo vse stranke za razveljavljanje § 14. Dokler se bo vlada kazala nevtralnno, hočejo se govornikova stranka udeleževati razprav, v slučaju potrebe pa poseči zopet po obstrukciji.

Dr. Lueger se nadeja, da bodo tudi Čehi glasovali proti nagodbi z Ogersko. Dr. Baernreither (ustavovorni veleposestniki) zahteva ustanovitev posredovalnega jezika. Dr. Kink pozdravlja v imenu svobodne nemške zveze napore vlade, da naredi mir med narodi.

Socijalist Hannich ne da piškavega oreka za izjavo vlade.

Wolf zahteva uzakonjenje nemškega državnega jezika in omejitev § 14. za slučaje elemen-

tarnih nezd, kakor tudi prestolni govor v zmislu njegovih tirjatev.

Očitano ulog zlasti interpelacije Paekove so se vršili burni prizori.

Dunaj 24. »Wiener Abendpost« konstatira, da se za Silezijo ni spremenila ali preklicala nobena naredba glede rabe jezikov pri sodiščih; tudi da ni res, da bi vlada nameravala razveljaviti ali spremeniti naredbe glede rabe jezikov pri galiških sodiščih.

Rio de Janeiro 24. V Santom se je zgodil nov slučaj kuge.

Vojna v južni Afriki.

London 24. »Reuter« javlja: Predsednik Oranjske republike je izdal proglas, s katerim javlja, da pridružuje Oranju del kapske naselbine, ki leži severno od reke Vaala.

Pariz 24. »Temps« javlja, da so Boerci pri Glencoe napadli 18. angleški polk husarjev ter ga popolnoma uničili.

Bruselj 24. Transvaalsko poslanstvo potrjuje, da so Boerci pri Dundeeju popolnoma premagali Angleže, ki so morali bežati, zapustivši na bojišču ranjence in orožje. Sedaj pričakujejo poročilo o zasedenju Kimberleya.

Pariz 24. »Tempsu« javljajo iz Londona: Dva dni že ni nobene angleške vesti iz Mafekinga in Kimberleya. Iz tega bi se zamoglo sklepati, da se Angležem godi na tem kraju bojišča huda.

Socijalni utrinki.

XIV.

Žena in socijalno vprašanje.

Rekši, da je žena v sedanji družbi zatirana, nisem povedal nič novega, vsaj tistim ženam ne, ki se boré za pravice svojega spola, za takozvano

— Hm, ona je bogata, imela je vedno vsega dovolj; kako naj se midva podava skupaj? Kako naj me ona sploh ume? In zveza, ki bi bila osnovana samo na občudovanju, katero brani njena lepota, pač ne bi mogla biti trajna, vsaj ne trajno srečna. Morda sem se le prenačlil. V njenih krogih imajo vse drugačne nazore in če nočem po-teptati svojega lastnega prepričanja, utegne biti nasprotstva med nama...

— Njeno bogastvo, pa moje siromaštvo! To ni dobro! Mož sem — sramotno bi bilo, od nje kaj sprejemati. Tega pa tudi ne morem zahtevati, da bi ona vrgla svoje bogastvo proč, samo zato, da bi bila oba enaka v siromaštvu. To je čudno razmerje!...

— Ona ima odlične in bogate sorodnike, s katerimi gotovo občuje. Kako bi jaz, ubogi dijak, pristojal v ono društvo? Kako bi me gledali?...

— Kdo ve, kako jo dirnejo moji socijalni nazori? Ona ne ve, kako mislim v tem oziru; kdo vé, kaj poreče, kadar ji razodenem svoje menenje?...

Take misli so rojile Saviću po glavi in so padale kakor sence v njegovo srečo.

Ona mu je te skrbi kmalo pregnala. Dokazala mu je, da ni ponosna aristokratkinja, kakor bi bil utegnil misliti, temveč da je dokaj prostodušno dekle, ki ima jako malo predsodkov, a nič globoko vkoreninjenih. V razgovoru se ni ustrašila nobenega predmeta. Včasih se je sicer zelo čudila, ako je

žensko emancipacijo. Ako ne bi vedele tega, se ne bi borile. A za socijologa je boj ženskega spola prevažen pojav in ob enem znamenje, da se v krilu naše družbe giblje plod življenja, embrijo nove družbe. Ker se žena hoče otresti zatiranja, j jasno, da čuti jarem, ki ji je naložen, da je izpoznala krivično podrejenost svojega položaja. To pa je prvi pogoj vsakemu uspešnemu gibanju in ako mora družboslovec zanimati vsaki boj, vsako gibanje, vsaki preobrat, ki bi mogel uplivati na sedanje in na nastajajoče razmere, ga mora tembolj zanimati žensko gibanje, ki se tiče več nego polovice vsega človeškega rodu.

Kako pa z ženskim gibanjem?

Ženi odrekaajo pravice, zato se bori zanje. Manjka ji svobode, zato se hoče osvoboditi. Vsled predsodkov trpi, zato se jih hoče rešiti. Ona noče biti več podrejena možu, temveč enakopravna.

To je v glavnem smoter modernega ženskega gibanja. Sedaj pa prosim, bodi mi dovoljeno eno vprašanje. Ali smemo, ali moremo smatrati ta smoter zadostnim?

Že vidim, kako se upirajo va-me začudenim pogledi nešteti: Za Boga, česa pa še zahteva ta človek? — In jaz prav dobro umem, da je v tem začudenju celó nekaj plemenitega. Moje vprašanje je prav lahko krivo umeti in tedaj se mi odgovarja, da je žensko vprašanje ravno s tem nekako posvečeno, ker njegove začetnice in pospeševalke ne zahtevajo večega, temveč samo enakega prava z moškimi.

Toda z dovoljenjem! Kakšno možko pravo hočejo žene doseči? Katerim možem hočejo biti enakopravne? En pogled na uredbo sedanje družbe zadostuje, da se prepričamo, da je tudi možko pravo neenako, kajti tu najdemo gospodo s skoro neomejenimi pravicami in borne proletarce, ki so skoro brezpravni. Če pa je to res, je moje vpra-

videla velikanske razlike v njenem mišljenju, a vselej jo je lahko prepričal.

Tudi ona je nekako nehoté uplivala na njega v marsičem!

Nekoč sta se razgovarjala o siromaštvu. To vprašanje je njega vselej razburilo.

— Vi ne veste, kaj je beda, je dejal, ker je niste nikdar občutili, morda nikdar videli.

— Ali mislite, da nimam dobrega srea? je vprašala ona.

— Oh! Dobrega srea! Kaj to pomaga? Z dobrim sream ni pomagano bednim množicam.

— Ne? Jaz pa mislim, da treba baš dobrega srea. Ako bi bili vsi bogatini usmiljeni, bi bilo pomagano vsem revežem. Saj vem, da ni lepo, če se človek baha. A vam lahko povem, da podpiram siromake, kolikor le morem. Nikar ne mislite, da se hočem hvaliti; to vam pravim samo akademično.

Rdečica jo je oblila ob teh besedah.

— Ona ima res dobro sree! je pomislil Savič. Glasno je pa dejal:

— In vendar ne opravite nič z vsemi miloščinami.

— Ker niso vsi ljudje dobrega srea.

— Ne, temveč ker beda tiči v razmerah.

— To mi ni jasno. (Pride šc.)

PODLISTEK.

14

Sursum corda!

Spisal E.—n.—n.

IV.

Kmalo sta se seznanila. Ona se je imenovala Olga pl. Rottenstein. Njen oče, ki je pred tremi leti umrl, je bil profesor na dunajskem vseučilišču. Zapustil ji je veliko premoženje, katero je bil poddedoval po raznih sorodnikih. Njena mati je bila jako izobrazena gospa.

Olga se je zaljubila v Saviča z vsem žarom mladosti in on jo je ljubil isto tako. Ko mu je naivno povedala, da je bogata, se je nekamo prestrašil.

— Jaz sem siromašen, gospica, je dejal ves potr.

— Kaj za to? Ali me ljubite?

— Neskončno, je odgovoril in ona ga je vroče poljubila.

Bila je jako ukazeljna in on jo je moral počevati v različnih rečeh. Bila je prav pridna učenka. Mnogo je čitala. Preden je kupila kakšno knjigo, je vselej njega vprašala za svét.

Savič je bil jako vesel, ko je našel v njej take lastnosti. Ko se je njegovo prvo navdušenje nekoliko ohladilo, je prišel vendar spet matematičarski razum do veljave. Nekatero okolščino so mu delale dosti skrbi.

šanje opravičeno. Katerim možem hočejo biti žene enakopravne?

Isti hip, ko je pešica žen osamosvojo svojega spola zapisala na svojo zastavo, bi se bila morala tako vprašati in bila bi morala poiskati odgovor na to vprašanje. Ali naj velikanski boj samo malemu številu žen pripravi boljši položaj, ali naj se osvobodijo ves ženski spol? Menda je lahko spoznati, da bi bil prvi cilj majhen in malenkosten. Ženi, ženskemu spolu je krvavo malo pomagano, ako se vrata kakšne univerze odpirajo nekaterim srečnejšim sestram; spol je dosegel smešno malo, ako nekoliko žen sede v kakšno zastopstvo.

Ženska osvoboda bodi osvoboda vsega ženstva! Toda svoboda, ki je naravno cilj vsakemu osvoboditeljnemu gibanju, je pojem, ki ne trpi nikakršnega prikrivanja; vendar pa se ga že toliko tolmačili in brskali po njem, da si človek komaj domisli. V modernih državah imamo — seveda večinoma na povsem nereguliranih papirju — že toliko svobod, da zbok samih dreves ne vidimo več gozda. Svoboda združevanja, svoboda zborovanja, tiskovna svoboda, svoboda vesti, slavna svoboda »igre močij«, svoboda ženskega nauka — s kratka: nešteto svobod, samo nikakoršne — svobode! Svobodo dividirati je blazno početje, kajti svoboda je celota, katere ni moči deliti, ne da bi s tem uničili bitstvo stvari. »Razmerna« svoboda, »odnosna« svoboda, »razumna« svoboda, »zakonita« svoboda, »ustavna« svoboda — za Boga, kakšne reči so to? Vrv, s katero je privezan vol, lahko daljšam ali krajšam, bič nad konjem lahko vihtim močnejše ali slabije, piščanca lahko koljem bolj človeško ali pa bolj okrutno — ali nihče ne more trditi, da je daljša vrv, slabjši udarec ali pa hitrejše klanje — svoboda! Suženstvo se lahko ostri ali blaži, toda svobodi se ne more vzeti ničesar, ne da bi s koščkom izgubila celota.

Ali se hočejo žene osvoboditi?

Ako pritrđimo temu vprašanju, morajo žene upoštevati, da je samo ena svoboda: popolna, brez-pogojna svoboda samoohrane. In tedaj morajo stremiti za tem, da postanejo ne le enakopravne z možmi, temveč da si z možmi vred priboré vse, česar dandanes ženi in možu primanjkuje do svobode. Zahtevati morajo več, nega imajo dandanes najsrečnejši možje glede pravice.

Toda kako?

(Zvršetak tega članka prihodnjič.)

Politični pregled.

TRST 25. oktobra 1899.

Državni zbor. Prva burja! Razprava o vladini izjavi je začela z viharji. Ako bi hoteli soditi po izjavah levičarskih govornikov, bi morali misliti, da vlada tudi nobene nemške stranke ni zadovoljila popolnoma. Dr. Welenhoff n. pr. je pretil v imenu nemške narodne stranke, da zarožlja zopet orožje obstrukcije, ako Nemcem ne bo zagotovljen trajen — mir. Kaj da beseda »mir« pomenja v ustih graškega profesorja, tega ni težko uganiti. Dr. Pergel je kakor govornik nemških liberalcev skušal sugerirati nemškim katoličanom to-le misel, da so slabi Nemci ter da se bodo v doglednem času morali umakniti radikalnejšim življenjem, ako ne uberejo krepkejših strun v obrambo nemštva. Wolf je zaklicel konservativcem zafrkljivi pozdrav: Má uetá. Krščansko-socijalni kameleon dr. Lueger je izjavil, da se Nemci v svoji »Gemeinbürgerschaft« počutijo prav dobro ter je ne mislijo razdreti.

Iz vseh govorov je videti dvojno: na eni strani napenjanje, da bi zakrili svoje veselje na zmagi, katero jim je prineslo razveljavljenje jezikovnih naredeb, in hkratu prizadevanje, da dokažejo vladi, kaj vse mora še storiti, da zadovolji vse zahteve celokupnih »Gemeinbürgerjev«, na drugi strani pa napor, da bi razdrli desnico. Ostali govorniki so se lotili tega minerskega dela z diplomatsko previdnostjo, le »enfant terrible« Wolf se ni mogel vzdržati, da ne bi pokazal zopet jasno na svoje zadnje cilje. Namen izzivanja tega moža je bil očividni: spraviti Čeha iz duševnega ravnotežja. Deloma se mu je to tudi posrečilo. A dobil je tudi svoje plačilo. Ko je rekel, da vlada naj bi bila demonstracije zaradi razveljavljenja jezikovnih naredeb zaprečila s tem, da bi izdala strožje naredbi, poslavlši v Prago nekaj več batalijonov, so mu klicali Čehi: Glejte

pruski recept! In ko je govoril o češkem levu kakor celó krotki živalci, ki se je ob vladinih jaslih tako odebela, da se ni bati njene obstrukcije, mu je zaklicel Březnovski: A češki lev ne sprejema pruskih subvencij! Najlepši pa je bil zaključek. Wolf je zahteval, naj cesar v prestolnem govoru obljubi na slovesen način, da se ne bo več skušalo rušiti zgodovinske posesti Nemcev, mu je dejal isti poslanec: Ali bi pa vi verjeli prestolnemu govoru? Bi-li ne bilo boljše, če bi si dali kar kavčijo izplačati od krone?

Kdor ima kosmato vest, kakor Wolf, mora imeti za tako pikanje in zbadanje tudi primerno debelo kožo.

Wolfov govor in zabeljeni mejklici od strani Čehov so bili le nekaj preludij temu, kar je imelo slediti.

Med došlimi ulogami je bila namreč interpelacija posl. dra. Pacaka, Palfyja in dr. na pravosodnega ministra dra. Kindingerja o tajni naredbi istega sodiščem na Češkem in Moravskem, da se imajo v notranjem uradovanju posluževati le nemščine. Že ko je začel tajnik Hofica čitati interpelacijo, je bilo na češki strani šlišati klice: Sramota! Doli žnjim! Nesramnež! Vrni se v Trst. Lep vzgled pravosodnega ministra! Pruski minister! Wolfov minister itd.

Mej tem so poslanci obkolili sedeže ministrov. Za nekaj trenutkov je zavladala tišina in tajnik je nadaljeval z čitanjem. O besedah »o izključni rabi nemščine« kakor notranjega jezika, je levica ploskala, a Čehi so klicali: Sramota, doli s tajnimi naredbami! Ministru Kindingerju so kazali pesti. O besedah, da bo vsakdo, ki se ne bo ravnal po teh naredbah, imel odgovarjati pravosodnemu ministru, je levica ploskala ponovno. To je razjarilo Čeha še bolj. Isti so klicali: Doli z vohunstvom! Izdajalec! Kje je neodvisnost sodnikov? itd. V obči praski niti ni bilo slišati predsednika, ki je zvonil in miril poslance. Hofica je čital dalje, a Čehi so zopet kričali vmes: Sram ga bodi Wolfega ministra, naj se uči zakonov! Izdajalec, pojdi v Bero-lin, vrni se v Trst! Živelo ministerstvo Wolf alias Clary! Brzoad je vsklikal: Vi širite korupcijo med sodnike! Drugi pa: Vi učite uradnike vohunstva in hočete biti minister pravice!

Levica je ploskala ministru. Tajnik je nadaljeval z čitanjem interpelacije, glasom katere minister Kindinger nima ni pojma o razmerah na Češkem. Čehi so klicali: Prusko ministerstvo, ki ima že krvave roke! Ministerstvo nasilstva, ne pravice! Tajnik je čital: Način, kakor je pravosodni minister izdal vprašavne tajne naredbi, dokazuje, da je fraza v vladini izjavi o nevtralnosti — laž in da ministerstvo hoče izzivati Čeha in jih uničevati. Vse to da je vlada storila obstrukcijonistom na ljubo. Šla je v tem pogledu dalje nego so zahtevali obstrukcijonisti sami, dalje, nego katera koli druga vlada za časa najhujšega despotizma. Interpelanti zahtevajo torej na podlagi zakona (Klic: Kaj treba zakona? Ministru zadostuje želja Wolfova!) Tajnik je čital: »Pravosodni minister naj opraviči naredbo od 16. t. m.« Novi nemiri in raznovrstni vskliki: Pruski minister, kmalu dobite visok pruski red, pfuj!

Minister je zahteval besede. Druga mu Hartel in Kniaziołucki sta ga svarila, naj rajši molči. Mej tem, ko je minister Kindinger govoril s tovarišema, so Čehi pobrali papirje z ministrrove mize ter jih vrgli vanj. Kindinger je hotel govoriti. V občem krik in viku je predsednik zaključil sejo.

Levičarji so zasramovali nemške konservativce. Na to se je prikazal grof Clary, ki je mej levičarji poizvedoval o dogodku. Čehi so mu klicali: Glejte grofa Claryja, ki se posvetuje z svojimi ministri! Še-le čez kake pol ure se je plegla prva nevihta, ko je bila namreč dvorana prazna.

K položaju. Govoré o dogodkih povodom volitve obeh podpredsednikov zbornice, pravi »Information«, da so Čehi še vedno jako ogorčeni in da rečeni dogodki še vedno občutno vplivajo na razpoloženje na desni. Čehi vprašujejo: čemu nam je solidarnost desnice, ako v odločilnih trenutkih služi le v to, da se spolnjuje volja — nasprotnikov?! Dogodki v večerajnji seji zbornice potrjujejo, da so Čehi res ogorčeni in da mislijo na brezobzirno opozicijo proti sedanji vladi in da jih od te namere ne odvrnejo tudi oziri na ostale skupine na desni. Še par stopinj več vročine pa bi bila zbornica poslancev zopet notri v viharjih

dneh pod zaključek leta 1897. Češki poslanci so res v težavnem položaju. V češki javnosti, kolikor — toliko itak že razburjeni po dogodkih na kontrolnih shodih, je odprava jezikovnih naredeb izzvala ogorčenje, o čemer pričajo žalostni dogodki v Holešovu, kjer je tekla kri. Sedaj pa, ko je minister za pravosodje izdal tajno naredbo do višega sodišča v Pragi, s katero se dajejo navodila za rabo jezikov in se nemščina proglašá jedinim notranjim uradnim jezikom, je zavrelo tudi mej poslanci. Sedaj so poučeni vsi oni, ki so menili, da za redno delovanje parlamenta zadošča, ako pomirijo jedno stran, ne mené se za to, da s tem ogorčijo drugo.

Dogodki v večerajnji seji bržkone ne ostanejo brez posledic. Nočemo še trditi, da desnica razpade — kar bi pomenjalo začetek češke obstrukcije — ali to je gotovo, da večerajnje dogodke bodo skušali izkoristiti oni življi v katoliški ljudski stranki in poljskem kolu, ki silijo na levo stran. Katoliška ljudska da že grozi z izstopom iz večine, ako bi se ti dogodki ponavljali. No, kakor rečeno, mi sodimo, da si gospodje še nekoliko premislijo. Čehi, ako izolirani, bi sicer morali jesti trdi kruh opozicije, a bi pridobili v narodu; katoliška ljudska stranka pa bi po razbitju večine zgubila parlamentarno — vse!

»Information« poroča nadalje, da tudi v slovansko krščansko-narodni zvezi je velika nevolja vsled dogodkov povodom volitve podpredsednikov. Ti dogodki pričajo, da ima zveza jako malo upliva na sklepanja desnice. A vendar bi morala imeti primerne upliva, ker desnica mora zahvaliti le zvezo na tem, da ima večino.

Narodno vprašanje in vojska. Kakor poročajo iz Prage, se je neki rezervist na kontrolnem shodu v Skuču odzval češki, na kar ga je službojoči častnik dal nemudoma zapreti. Navzoči župani so odločno protestirali proti takemu postopanju ter so zapustili mesto zborovanja. Zbrani rezervniki, katerih je bilo nad dve stotini, so peli narodne pesmi. Častnik je moral zaključiti shod ter je brzojavil po vojaško pomoč. Glasom neklih vesti je moral celo zbežati, dočim pravijo druge vesti, da je dal zapreti vsa vrata in da so orožniki stražili rezerviste.

Ta dogodek je tako znamenit, skoro bi rekli usoden — sosebno, ako sodimo o njem se stališča vojne uprave — da z veliko radovednostjo pričakujemo natančnejega poročila. Vojna uprava lahko uvidi že po tem dogodku, do kakih posledic mora priti, ako ostane ona v krivi veri, da se sme dotikati narodnega čuta, tudi če ni bilo potrebe za to. Brez potrebe, pravimo, kajti tisti »hier« je vendar smešna malenkost poleg družih resničnih pogojev za vrlino vojske! Tisto vedno naglašanje nemšk. značaja vojske utegne — kakor kaže dogodek v Skuču — v takih narodih kakor je češki dozoreti sadu, ki ravno upravi vojske ne bo v posebno slast. Utegne priti tako, da bo imenitnemu nemškemu »hier« žrtvovan — duh! A v duhu vojske so ravno največi topovi in najizdatneje puške. Naj gledajo torej, kaj delajo!

Vojna v južni Afriki. Slutaja, da so sijajne angležke zmage pri Glencoe izvojevali le novinarski poročevalci na potrpežljivem papirju, angležka vojska pa da je trpela preejšnjih zgub, se že potrja kakor opravičena. Iz londonskih uradnih poročil je sicer tudi možno posneti toliko, da so tam v velikih skrbeh, toda natančnejega ni možno izvedeti, ker angležka vlada dopušča le to v svet, kar je ujej prav. Od nedelje zvečer do sedaj ni vojaška cenzura dopustila nobene privatne brzojavke. Ali potom poslanstva transvaalskega v Bruslju potrjajo večerajšnje vesti, da so Boerci pri Glencoe izvojevali sijajno zmago in da so se Angleži morali umakniti s tako naglico, da so ranjence in veliko vojnega materijala pustili na bojišču.

Vsaki hip more priti vest, da je mesto Kimberley padlo v angleške roke.

Naravno, da je javnost v Londonu vsled pomanjkanja vesti zopet v skrbeh in sumi, da je angleško vojsko pri Glencoe doletela katastrofa.

Morda vendar ni tako huda za Angleže v Natalu ali to je gotovo, da angleških zmag, o katerih so govorili, absolutno ni bilo. Pa še jedno je gotovo: da se je izdatno zmanjšalo število onih, ki bodo odslej slepo verovali v poročila o angleških zmagah.

Domače vesti.

Poroka. Gospod Emil pl. Oberaigner, e. kr. pristav gozdnega nadzorstva, se je poročil danes z gospodično Regino Balančevič, hčerjo znane rodoljubne rodbine na Proseku. Bilo srečno!

Čudno, čudno. Pišejo nam: Sukskripcija na tržaško posojilo se torej ni posebno sponesla. Tu se spominjam dejstva, ki dela ta pojav še posebno čudnim. O bogastvu, ki je nakupičeno v izvestnih krogih tržaških, govori namreč dejstvo, da je vrednostnih papirjev italijanskih za kakih 12 milijonov placiranih v Trstu!! Kako naj si tolmačimo torej? Ali kakor nezaupnico mestni upravi tržaški ali pa tako, da je bogatašem tržaškim trg italijanskih efektov bliži pri sreči, nego pa blaginja tega mesta? Nezaupanje tržaških bogatašev do mestne uprave bi bilo res čudno, saj je ta uprava meso od njih mesa in kri od njih krvi!

Namestnik na potovanju. Iz Veprinca nam pišejo: Danes (24. okt.) je g. namestnik grof Goëss obiskal naš občinski urad. Došel je z Voloskega, spremljan po okrajnem glavarju, namestništvem svetniku Fabianiju. Na poziv župana Aug. Stiglitcha so trojica občinskih svetnikov (četrti ni prišel) pričakovali namestnika. Potem naš gospod župnik in jeden zastopnik narodne manjšine v občinskem zastopu ter — občinski — pandur. Ljudstvo pa niti znalo ni ničesar. Čudno, da se ni zbral vsaj ves občinski zastop. No, bržkone ni došla zapoved iz Poreča, a brez te naš »poglaviti« ne stori ničesar. (Župniku pa so — kakor čujemo — z italijanskim dopisom naznanili prihod namestnikov, a župnik da je vrnil dopis).

G. namestnik se je kake pol ure bavil v občinskem uradu. Najbolj se je zanimal za materialno stanje; drugih koščljivih vprašanj se ni dotaknil. Govoril je italijanski.

Pred odhodom ga je ogovoril tudi gospod župnik, in sicer v našem hrvatskem jeziku, rekši, da bi se imel pritožiti o marsičem, ali da se hoče omejiti na to, kar narod najbolj tišči: 1. Nikdar se še ni dogodilo, da bi tukajšnjim kmetom ostalo vino, ker so je vsikdar prodali na Reko. Sedaj pa je Reka preplavljena s tujim, to je italijanskim vinom. To je vzrok, da naši kmetje ne morejo prodati svojega vina. A od kod naj pokrivajo stroške? Ljudstvo prosi, naj vlada ne obnovi pogodbe z Italijo. — 2. Šolske takse plačuje tu občina, ali to je zopet — ljudstvo! Celó slabše je tako, kajti mnogokateri siromak, ki nima dece, ne bi plačeval, tako pa mora. Zato pa naj se takse popolnoma odpravijo. — 3. Pripravljajo nam novo breme za italijanski gimnazij v Pazinu. Kako naj bo kmet prenašal to breme? Slednjič je g. župnik oporočil še na nekatere lokalne potrebe.

Gosp. namestnik je velel, da je umel glavne točke govora, a je menenja, da ad 1. morejo gospodje državni poslanci več opraviti. (Poslednje opozarjamo torej in jim to vprašanje polagamo na srec). Sicer pa da sodi on, ker so take tožbe splošne, da se klavzula ne obnovi! — Ad 2. Večina deželnega zbora sama da že začenja spoznavati (Mi tega ne vidimo, ali gospod namestnik jih morda bolje pozna), da narod ne more nositi takega bremena, torej da mej vlado in deželno upravo delajo na to, da šolske takse odpravijo. Tretje točke pa gosp. namestnik niti omenil ni (Je pač koščljivo vprašanje.)

Na poziv gosp. župnika so navzoči vsikliknili trikratni »Živio« presvetlemu cesarju in gospod namestnik in njega spremljevalec sta odpotovala preko Opatiji in Voloskega v Kastav, kjer je — kakor čujemo — za 1. uro naročen obed pri g. dekanu.

Na krivi poti. Pišejo nam: Tukajšnji list »Avanti« je prinesel dne 24. t. m. članek pod naslovom »A qual punto?«, v katerem opisuje slučaj, dogodivši se pred par dnevi, ko je neki mladenič s triogelnikom grozil svoji ljubici. In ko mu je le-ta zbežala, je srditež napal nekega mehanika, katerega pa ni ranil, ker je še drugih ljudi prišlo napadenemu v pomoč.

»Avanti« se zgraža nad onimi, ki so tega napadalec prijeli in odveli v redarstveno stražarnico, od koder so ga poslali v ulico Tigorl. Ti ljudje so v očeh tega lista nič več in nič manj, nego — vohuni najnesramnejše vrste!! Kri mi je

zastala, ko sem prečital ta monstrozen članek in vprašal sem se: Kam plovemo po tej poti?!

Ljudje, ki so rešili življenje dvema bitjema, ki so postavili v nevarnost svoje zdravje in morda tudi življenje, ti ljudje naj bi bili — vohuni! Pomislite, da je napadalec bil že dvakrat v norišnici, kar so omenjeni »vohuni« dobro vedeli, in potem sodite, ali jim je preostajalo družega, nego to, da nevarnega norea izroče pristojni oblasti?! Kam pridemo, ako bo novinstvo napadalo one, ki so zaslužili pohvale od vsakega poštenega in treznomislečega človeka?!

To je (po mojem menenju) skrajno brezvestno, ako novinstvo, mesto da bi vzgajalo ljudstvo na poštenu podlagi, isto kvari in zapeljuje v nesramne čine, kakoršen bi bil to, ako bi zločincem in sličnim nevarnim ljudem dajali potuho, mesto da bi jih izročali oblasti. Po tem receptu se postopa tu v Trstu in to ne slučajno, ampak premišljeno! Sad takega postopanja se že pokazuje in ne bo dolgo, ako pojdemo naprej tem potom, da izgubi redarstvo ves ugled in vsako avtoriteto! In kdo si bo v slučaju potrebe — povdarjam: v slučaju potrebe — upal iti organom na roko!! Malo dnij je tega, ko je n. pr. povodom napada od strani nekega vojaka, ki je kar z dvema bodaloma hkratu šel nad redarja, »Piccolo« dajal napadalec prav in je o tej priliki tudi razdivljano ljudstvo napadlo redarje, ometuje jih z raznimi predmeti! Ali ne znači to popolno moralno propalost! Recite nam, kakor ste navajeni, da smo mi desna roka redarstva, toda pomislite vendar, kako mora taka pisava uplivati zlasti na neomikano ljudstvo, itak že nagnjeno do nasilja! Vam, italijanskim novinarjem, je popolnoma prav, da se ljudstvo demoralizuje, ker je to v vašem programu in vašem interesu in ker prodajate po nekoliko izstisov več, ako prinašate senzacijonelnih in ljudstvu ustrežajočih novice. Ako pa delate tako tudi zato, ker so to isto delali nekdanji združevalci Italije, tedaj vedite, da stvar ne pojde tako lahko, vsaj tu ne, in ste še daleč in daleč od svojih ciljev. Za to bomo skrbeli mi avstrijski Slovani! Naše ljudstvo pa moramo vprašati, da-li mu je pisava takih listov res po volji?! Boj torej okuževalcem javne morale, da ne okužijo tudi — nas! Vohun.

Za konvikta v Krku. Pišejo nam: V »Slovenskem svetu« je neki, meni nepoznani »Dr. B.« omenil vprašanje, ki se mi zdi največje važnosti in aktuelnosti. Omenil je svoto 50.000 gld., zapuščeno po pokojnem škofu krškem za ustanovljenje hrvatskega konvikta v Krku. Ta svota (ki je bržčas že narasla do kakih 70.000 gld.) leži in počiva, da-si bi jo mogli porabiti — za Pazin. Potrebno se mi zdi, da tudi Vaša »Edinost« opozori na to stvar.

Štrajk na učiteljskem v Koprnu. Italijanski gojenei nadaljujejo svoj štrajk. To se bo godilo baje tako dolgo, dokler vodstvo zavoda ne prizna, da je v Koprnu študentom dovoljeno kričati »Viva l'Italia!« Tako vsaj prorokuje »Piccolo«, seveda z malim razločkom, da trdi: dijaki so nedolžni, ovačba je bila lažnjiva . . .

Več reči je v postopanju »Piccola« o tem dogodku zanimivih, oziroma sumljivih. Prvič ta, da nikjer ne pravi izrecno, zakaj so bili dotični italijanski mladiči kaznovani. Zamislimo se malo v težki položaj, v katerem se v tem slučaju nahaja naš ljubi drug z lesnega trga. »Korajžnih« dijakov ne more braniti; na tem ga sicer ne ovirajo patrijotični oziri, ampak strah — pred državnim pravdnikom. Grajati jih ne sme — iz ozirov do svojega občinstva, katero je takih kliče vajeno kakor ribič vode! Smatra jih samoumevnimi. Zato je pač za »Piccola« že najbolje tako, da molči o bistvu dogodkov. Z druge strani pa je umevno samo po sebi, da omenjeni list to lepo priliko kar najizdatneje porablja v to, da hujska proti izvestnim osebam, katere dolži volunstva in ovaštva. To mu je tako prešlo v kri in meso . . . A »finis coronat opus«. V zaključku svoje včerajšnje novice predlaga namreč ta guverner z lesnega trga, naj kopersko učiteljske ostane samo za Italijane, Slovence pa naj že enkrat pošljejo v Kastav, Tolmin, Ljubljano ali pa celo v Prago.

Kdor pozna, kolik upliv ima slavni »Piccolo« na naše merodajne kroge, se ne bo čudil, ako se ta »brumna« želja Italijanov izpolni v doglednem času. Potem bodo gospoda sami med seboj, pa bodo lahko pozdravljali lepo in drago Italijo, kolikor jim

bo sree želelo. Potem naj še avstrijske zandarje nadomestijo s karabinjeri in vse bo v najlepšem redu.

Kakor pojejo stari, tako žvrče mladi!

O veselici društva »Slavec« v Riemanjih nam pišejo: Ni mi žal, da sem dne 8. oktobra pohitel v Riemanje, kjer sem se udeležil veselice, ki jo je društvo »Slavec« priredilo istega dne. Ljudstva toliko, da so prostori bili pretesni. Mnogo njih se niso mogli udeležiti veselice, ker niso našli prostora, zbok česar je bilo polno ljudij po krčmah tudi za časa veselice. Na veselici je bilo do 800 oseb. Zato bi svetoval Riemanjeem, da si za prihodnje veselice poskrbe večih prostorov.

Petje je bilo izborno, toliko možkega kolikor mešanega zbora. Le častitati moram društvu »Slavec« na tem, da res dela vso čast svojemu imenu. A koliko hvale zasluži še le gosp. pevovodja Valentič za veliki trud, s katerim je dosegel tako lepih uspehov. Potem sem izvedel iz pogovorov, da gre sosebno predsedniku, g. Ivanu Berdomu, zahvala na tem, da društvo »Slavec« tako lepo napreduje. V društvu ni nikakega prepira in so vedno zložni. Neumorno se vadijo v narodnem in cerkvenem petju. Pa tudi odbor je tako marljiv, da ga društvo ni še imelo takega.

Sploh imajo v Riemanjih sedaj vrlih mož. Imajo n. pr. predičnega in vsem priljubljenega duhovnika dra. Požarja in jako marljivega vaškega predstojnika Hršaka. Živeli vrli Riemanjei!

Slednjič moram še pripomniti, da Riemanjei imajo letos zares izborno kapljico, kakoršnja že dolgo ne.

Doneski za možko podružnico. »Slovensko pevsko društvo« je nabralo v nedeljo na Kontovelju v gostilni g. Štoke 3 K. — Gosp. Stergule Jakob z Rakeka je daroval v protest proti žaljenju slovenske zastave 5 gld. — Gosp. Samec nabral v gostilni g. Babiča pri sv. Jakobu v Trstu 5 gld. Srčna hvala vsem gg. darovateljem!

Blagajništvo.

II. redni občni zbor akad.-teh. društva »Triglav« v Gradcu bo v soboto dne 28. t. m. ob 8. uri zvečer z nastopnim dnevnim redom: 1. čitanje zapisnika, 2. čitanje zapisnika bratskega društva »Slovenija«, 3. a) poročilo odbora, b) glavno poročilo tajnikovo, c) glavno poročilo blagajnikovo in gospodarjevo, d) volitev: a) predsednika, b) odbora, c) revizorjev, d) častnega soda. 5. Slučajnosti. — Lokal: »zum wilden Mann«, Jakominska ulica. Gostje dobro došli!

Iz Tomaja nam pišejo: Povodom podeljenja diplome častnega občanstva preblag. gospodu dru. Petru Laharnarju, e. k. okr. glavarju sežanskemu, je podelil ta gospod 50 kron za uboge občinarje tomajske in 50 kron za učila ubožnim deklicam dekliške šole Elizabetišča. Čut največje hvaležnosti toliko od strani občine kolikor od strani šolskih deklic Elizabetišča bodi blagemu darovatelju v plačilo!

»Postumija«. Ta krajevna spaka, katero je iznašla »irredenta« za našo čisto slovensko Postojino, si je udrla pot še v e. kr. uradne oglase. Tako n. pr. čitamo v uradnem časopisu »Osservatore Triestino« št. 238 od dne 17. oktobra razglas e. kr. poštno brzojavnega ravnateljstva za Primorsko Kranjsko od štev. 41228 od dne 4. oktobra 1899 pod tek. št. 244 lett. rec. štev. 157, da je nevdignjeno neko pismo iz »Postumia«. Ali ni ta uradna samovolja predrznost, kateri ni primere? Ako že e. kr. drž. uradi delajo tako, potem ni čudež, da se enakih krajevnih spak poslužujejo tudi zasebniki! V imenu prizadetih kranjskih Slovencev kar najodločneje protestujemo proti uradnemu spačevanju slovenskih imen! »Soča«.

Električni tramvaj v Pulju. Odsek, ki je imel proučevati vprašanje o gradnji električnega tramwaya v Pulju, je sprejel ponudbo neke dunajske tvrdke. Te dni se načrt pogodbe s to tvrdko predloži mestnemu svetu, ki ga bržkone tudi sprejme.

Izpred naših sodišč. Včeraj so bili na deželnem sodišču obsojeni: Viktor B. zaradi javnega nasilstva v 10-mesečno ječo, Gaetan T. in Anton V. iz Milj zaradi istega čina, vsaki v enomesečno ječo in Fran T. iz Gorice zaradi motenja vere v 5-mesečno ječo.

Neznanega stareca, moža okolo 80 let, kateremu se meša pamet, so našli sinoči na Istrski cesti ter ga spravili v bolnišnico.

Mati huja od mačke. 9-letni Evgen B. iz zagate dell'Olmo št. 5. je vzel včeraj svoji materi košček kruha in pol krajearja. Ko je žena to zapazila, mu je hotela odvaditi kradljivost s tem, da mu je z gorečim kosom lesa opekla roko. Deček je kričal v bolečinah in prišel je redar, ki je otroka spravil na rešilno postajo. Proti materi se bo postopalo sodnijski.

Pijanec v morju. 39-letni Josip Z. iz ulice Gelsi št. 8., ki se je zopet enkrat preveč nalezel sladkega novega vina, je padel včeraj popoldne z ulice Canale v kanal. Rešili so ga ter spravili v bolnišnico.

Pad v globočino. 29-letni Jakob Polek je delal včeraj na parniku »Hungaria« in je ob tej priliki padel 6 metrov globoko doli v skladišče za blago. Polek je nevarno poškodovan. Zdravnik rešilne postaje mu je podelil prvo pomoč.

Popravek. V notico »Ljudsko štetje« v zadnjem izdanju se je urinila neljuba tiskovna pomota. V tretji vrsti predzadnjega odstavka stoji pred dvema, mesto pred devetimi leti.

Različne vesti.

Obsedno stanje. V Barceloni na Španjskem so proglasili obsedno stanje. Novi davki so vzrok izgredom, vsled katerih je bila izdana ta naredba.

Ponarejen denar. V neki igralnici v Florenci so redarji našli skritih ponarejenih bankovcev za 5000 lir. Lasnika hiše in čuvaja so zaprli.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Dunaj 25. (Zbornica poslancev.) Predsednik je prijavil vseh včeraj izvršenih volitev. V kvotno deputacijo so bili izvoljeni posl. dr. Fott, vitez Jaworski, Janda, dr. Kathrein, Povše, Prade, Schwegel, Max Zedwitz, David Abrahamovič.

Finančni minister je predložil načrt zakona o porabi denarnih zneskov iz skupnih aktiv, kakor tudi načrt finančnega zakona za leto 1899 z vsemi dotičnimi državnimi proračuni in investicijskimi preliminariji; nadalje računsko zaključke za leta 1894, 1895 in 1896.

Na to se je nadaljevala razprava o vladni izjavi.

Načelnik poljskega kluba, Jaworski, je izjavil, da njega stranka nima zaupanja v sedanjo vlado, ker je z odpravo jezikovnih naredeb kršila pravo češkega naroda. Nemški nacionalci Türk je govoril skrajno radikalno. Baron Malfatti je govoril v imenu Italijanov.

Dunaj 25. »Oesterreichische Volkszeitung« poroča o pogovoru z ministrom Kindingerjem o včerajšnjih dogodkih v zbornici. Minister je rekel, da je bil presenečen. Boli ga, da je uradna tajnost izdana. On ni izdal tajne naredbe, ampak le uradno prijavo interne stvari. Minister je bil vedno tega menenja, da je uravnava jezikovnega vprašanja potom naredeb v nesrečo in se čuti srečnega, da je pripomogel do odprave dosedanjega stanja. On se jednako zanima za razvoj vseh narodnosti. Jezikovnih naredeb za Šlezijo ni odpravil in jih ne misli odpraviti, ker jih smatra pravičnimi. Njegovo načelo je pravičnost.

Dunaj 25. »Reichswehr« in »Neues Wiener Journal« sta izvedela iz krogov katoliške ljudske stranke, da se eksekutivni odbor desnice snide danes popoldne in da se bo bavil z nastopom Mladočehov v včerajšnji seji zbornice.

Brno 25. V Všetinu so bili včeraj hudi izgredi radi jezikovnih naredeb 6 oseb je mrtvih in 20 ranjenih. Izgredniki so porušili telefonsko zvezo s Prerovom. Iz Brna so poslali vojakov na lice mesta.

Vojna v južni Afriki.

Capstadt 25. Vojni urad je dobil iz Ladysmitha poročilo generala Withe-a, da so Boerei v velikem številu zaseli cesto od Ladysmitha do Dundeeja. Angleška vojska se je umaknila iz Dundeeja v Ladysmith. On, general Withe, je šel z močno kolono, da je pokrival gibanje generala Yule. Sovražnik je jel iz jednega topa jako precizno streljati, toda angleška artilerija ga je prisilila, da je utihnil. Withe se je omejil na to, da je nadlegoval Boerce, da niso ovirali gibanja generala Yule.

Politično društvo „Edinost“ priredi v nedeljo dne 29. t. m., ob 4. uri popol. JAVNI LJUDSKI SHOD v Škednju

z nastopnim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika.
2. O našem položaju.
3. O ljudskem štetju.
4. Slučajnosti.

Shod se bo vršil v dvorani gostilne g. Antona Sanelu-Čemota.

Regina pl. Oberaigner
roj. Balant

Famil pl. Oberaigner
o. kr. prištev. gos. državn. nadzorstva
poročena

na Hiroseku dne 25. oktobra 1899.

Nikolaj Terškan!

trgovec v Ljubljani

priporoča ob pričetku sezone svojo **izborna kisle zelje v sodčkih po 200, 100, 50 in 25 kg.**, kakor tudi sveže zelje v glavah.

Pri sodčkih po 200 in 100 kg. se računata brutto za netto, pri pošiljki po 50 in 25 kg. pa se plačujeta prazni sodi po 70 in 50 kr. Posebno priljubeno za večje rodbine in gostilničarje!

Cene brez konkurence.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Išče se administrator

za naš list. Ustop takoj. Pojasnila se dobi pri naši administraciji ulica Molin piccolo št. 3, II. nad.

Božične jaslice

z mnogovrstnimi rezanimi slikami in živalmi, vse jako naravno narejeno. **Cene od 20 gl. naprej**

Kipi svetnikov, vrezani na lesu.

Križev pot. postaje (Relief) kakor tudi vse rezbarije.

Sveta polaganja v grob, altarje, propovednice, krstne kamne, okvirje, vsakega štila in lesa, se opravijo in pozlate v obliki polni efekta, izdeluje večkrat odlikovana

delavnica za krščansko umetnost

JOH. BAPT. SCHMALZL, rezbar
St. Ulrich, Gröden, Tirol.

Cene **kipov svetnikov, izborna napraviljenih,** poljubnih oljnatih barv in pozlačenih:

Velikost: cm.	20-30,	30-40,	50,	60,	70,	80,
Cene a. v. gl.	10.-,	12.-,	15.-,	18.-,	23.-,	26.-,
	90,	100,	120,	130,	150,	170,
	30.-,	35.-,	45.-,	60.-,	85.-,	100.-

Kristove podobe, fino na lesu vrezane, oljnatu barvane, z žebli in napis, cena za vsako:

Velikost: cm.	20,	25,	30,	40,
Cene a. v. gl.	2.-,	3.-,	4.-,	5.-,
	50,	60,	70,	80,
	90,	100,	120,	150,
	120,	130,	150,	
	30.-,	45.-,	60.-,	

Kar ne ugaja, se vzame nazaj.

„EDINOST“

večerno in zjutranje izdanje se prodaja, r. zun v drugih navedenih tobakarnah, tudi na južnem kolodvoru.

FILJALKA BANKE UNION V TRSTU

e peč z vsemi bančnimi in menjalnimi posli, kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih brestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 ¹ / ₂ %	proti 5 dnevni odpovedi
3 ¹ / ₂ %	12 " "
4 ¹ / ₂ %	4 mesečni " "
5 ¹ / ₂ %	8 " "
6 ¹ / ₂ %	1 letni " "

Napoleone:

po 2 ¹ / ₂ %	proti 20 dnevni odpovedi
3 ¹ / ₂ %	40 " "
4 ¹ / ₂ %	3 mesečni " "
5 ¹ / ₂ %	6 " "

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25. oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2¹/₂% do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gl. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradnih ur. Sprejema za svoje conto-currentiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registрована zadruga z omejenim poročtvom,

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovenska Čitalnica).

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na nakaziljo po 5¹/₂%, na menjico po 6%, na zastavo po 5¹/₂%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaella Italia

TRST - Via Malcanton št. 1 - TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresule, ogledal in železnih blagaj, po cenah, da se ni bati konkurence.

JAK. HENRIK HUBER

trtnica za ameriške trte in cepi

Tovarna kemičnega gnoja „KOPROS“ v Bojujucu (Istra)

ZALOGA:

TRST - Via S. Apollinare št. 4.

Telefon št. 201.

Ameriške trte in cepi.

CENE:

	I. zbirka		II. zbirka	
	100 kosov gl. kr.	1000 kosov gl. kr.	100 kosov gl. kr.	1000 kosov gl. kr.
Kolči ameriške	1.50	12.-	1.-	8.-
Bilje	4.-	35.-	2.50	20.-
Cepi na	20.-	180.-	15.-	120.-

Vsprejemajo se naročbe za razna cepljenja po želji naročnika in to od februarja do zveršetka aprila.

Kemični gnoj „KOPROS“

sestavljen iz kvantitete dušika, potforičnega kisleca, potaše in apna, katere snovij so potrebne za živilo rastlin.

Služi čudežno za gnojenje trti, sadnega drevja, špargelna, vrtnine in žita.

Cena: Žakelj od 25 kg. gl. 2.-; od 50 kg. gl. 3.80; od 100 kg. gl. 7.50, se žakljem vred.